

Národní park Křivoklátsko

**Stav záměru a informace o podkladech
pro přípravu vyhlášení**

Proč národní park

- Ve společnosti se zvyšuje potřeba přísněji chránit významnější část přírody
- Tyto požadavky se postupně stávají součástí globální politiky
- Úmluva o biologické rozmanitosti. Konference v prosinci 2022 v Montrealu
- Závazky ochrany 30 % území, z toho 10 % přísné ochrany
- Naplnění závazku je ve střední Evropě obtížně realizovatelné
- V ČR je nyní přísná ochrana na území 3-4 %
- Národní park Křivoklátsko – ojedinělá možnost na území v majetku státu navýšit přísnou ochranu

Vymezení NP

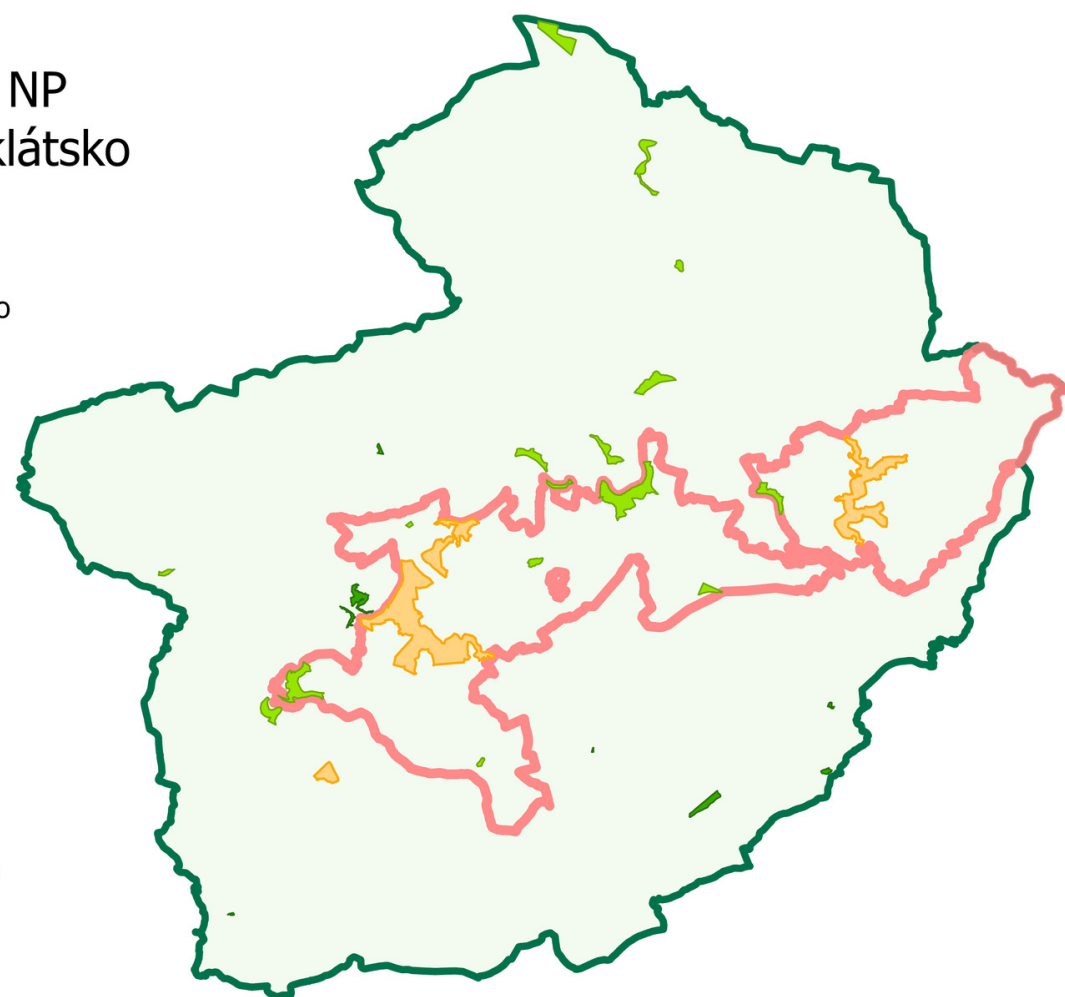
- rozloha 116 km²
- centrální část CHKO Křivoklátsko
- 96,8 % - lesní ekosystémy
- 97,6 % - pozemky ve vlastnictví státu

Návrh hranice NP
v CHKO Křivoklátsko

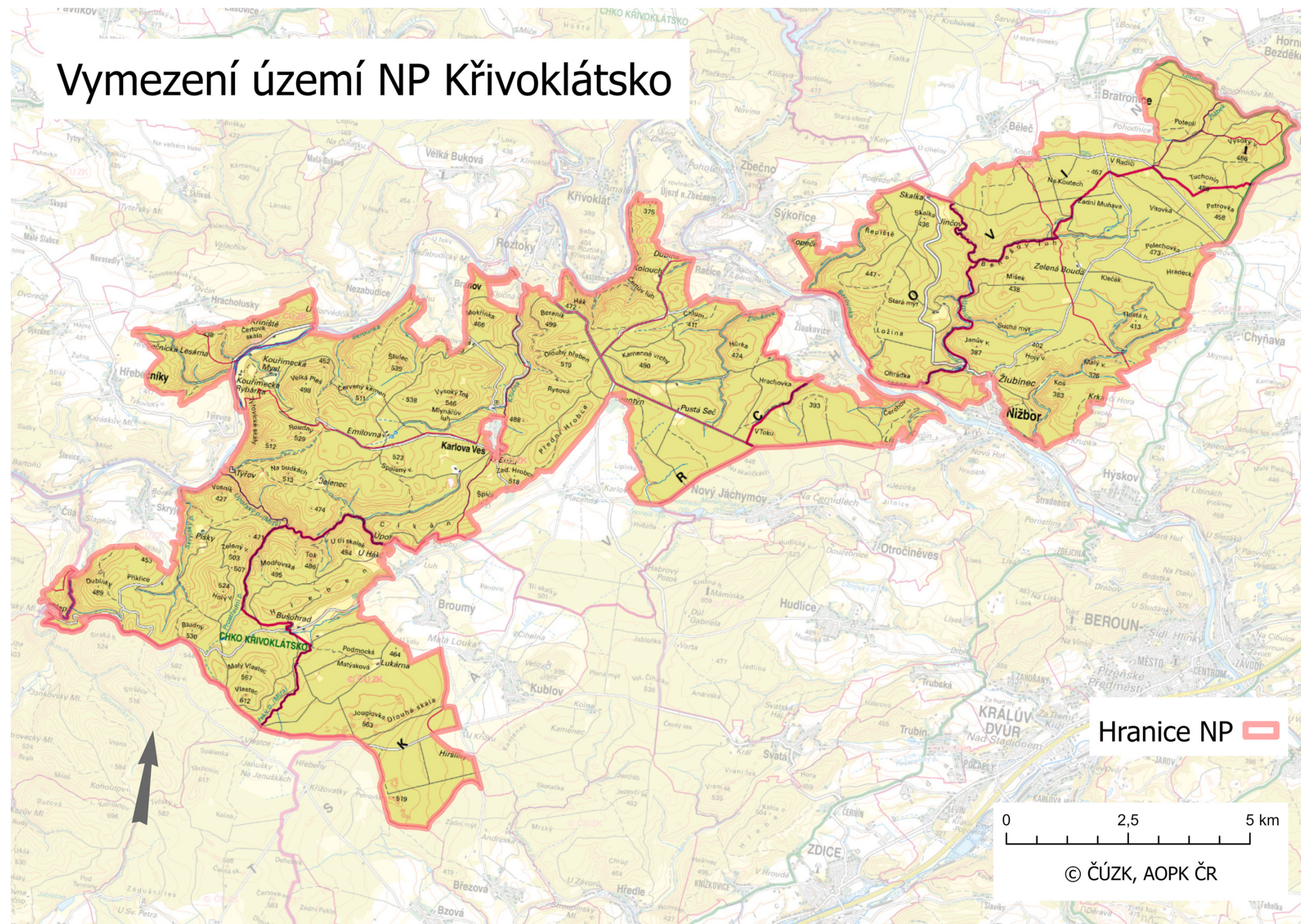
- Hranice NP
 CHKO Křivoklátsko
 Kategorie MZCHÚ
 NPR
 PP
 PR

0 4 8 km

© ČÚZK, AOPK ČR

Vymezení území NP Křivoklátsko

Ministerstvo životního prostředí

Co následuje po zveřejnění záměru

- Vypořádání došlých námitek vlastníků a obcí – samostatný proces rozhodování o námitkách
- Prověření všech dalších vznesených připomínek
- Na základě výsledků úprava záměru, úprava hranic
- Návrh zonace národního parku
- Návrh zásad péče o národní park
 - cíle národního parku, péče dle cílů
 - přístupnost území, trasy pro pěší, cyklisty, jezdce na koních

Příprava zonace národního parku

Rozdíl zonace v CHKO a v NP:

- zóny v národních parcích se stanoví s ohledem na způsob péče o národní park, neobsahují omezení jiných činností člověka (například zákaz vstupu)

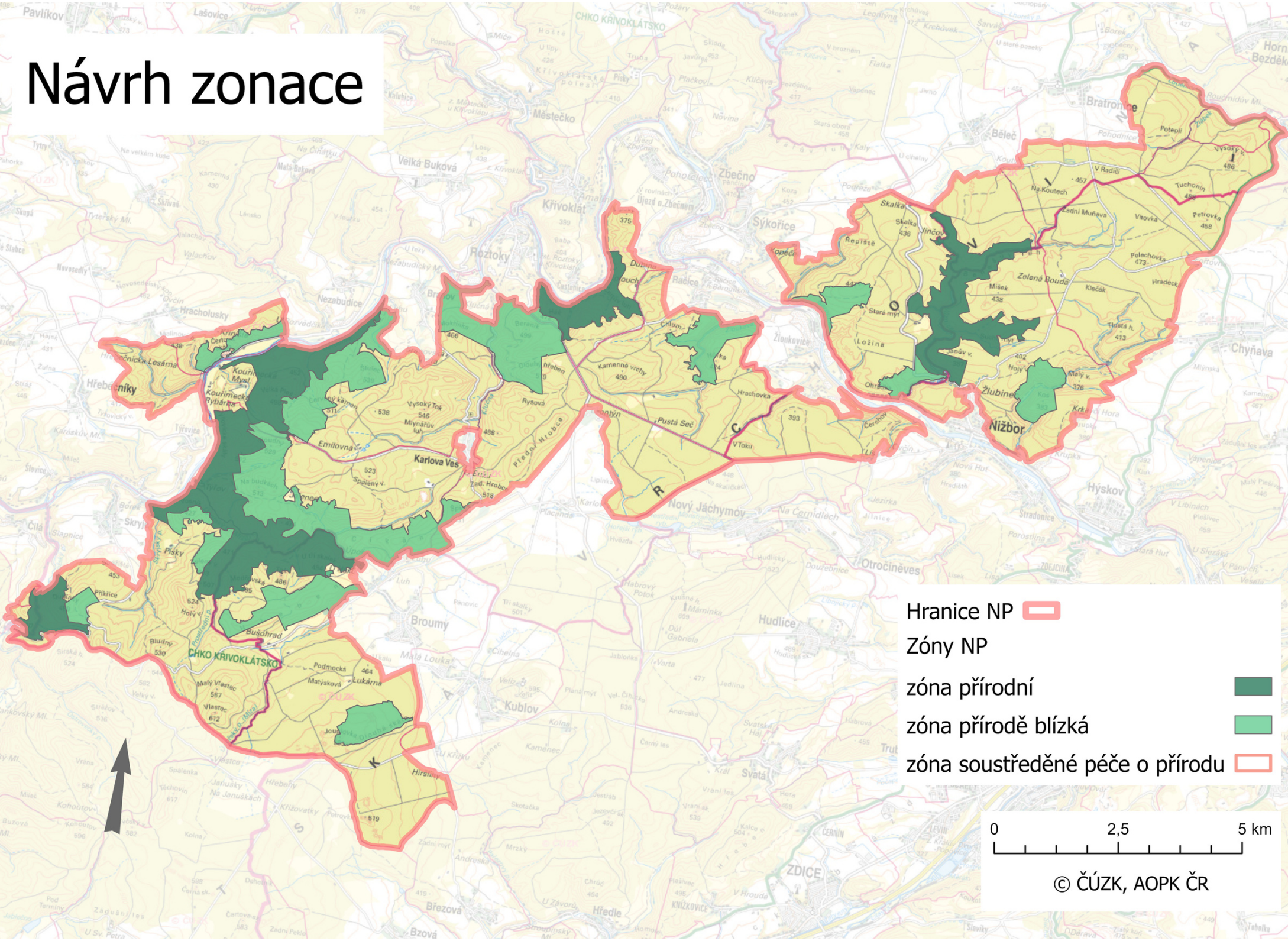
V NP se vymezují 3 zóny:

- zóna přírodní
- zóna přírodě blízká
- zóna soustředěné péče

Pracovní návrh zonace

Zóna	Plocha[ha]	Rozloha NP [%]
Přírodní	1219,6	10,6
Přírodě blízká	1502,3	13
Soustředěné péče o přírodu	8834	76,4

Návrh zonace

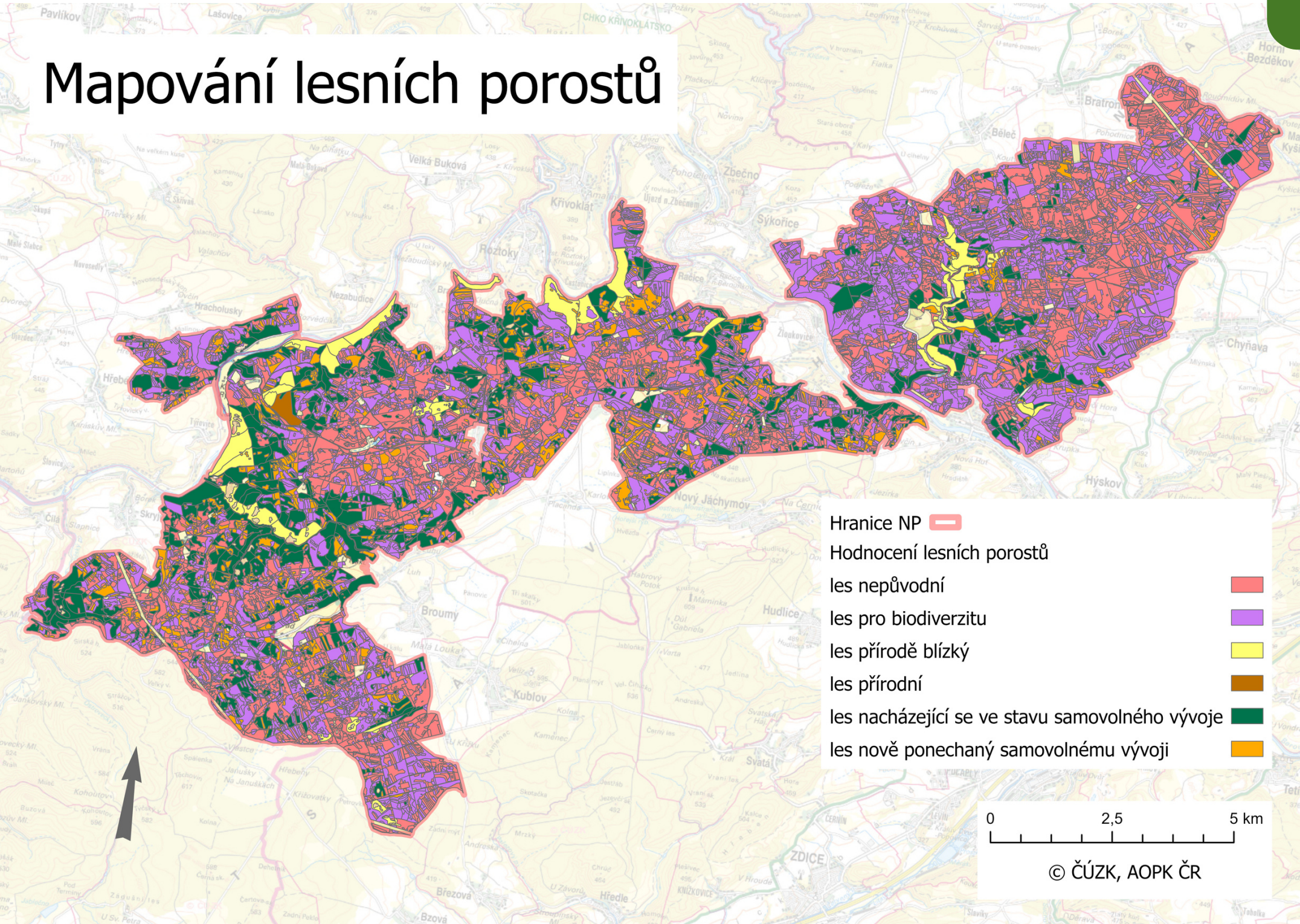

Postup pro vytvoření zonace

- Aktuální mapování přirozenosti lesů
- Aktualizovaná vrstva mapování biotopů – přírodní biotopy
- Postup vymezení ploch dle zákona, vyhlášky a metodiky
- Vytvoření pracovního návrhu. Přírodní zóna se vymezuje tak, aby byl minimalizován vliv na pozemky jiných vlastníků i mimo NP
- Zveřejnění návrhu, předložení k vyjádření obcím, projednání v Radě parku
- Legislativní proces pro vydání vyhlášky MŽP o zonaci

Podklad pro pracovní návrh zonace

Mapování lesních porostů

Kategorie lesa	Plocha [ha]	Rozloha NP [%]
Přírodní	21,5	0,2
Přírodě blízký	444,4	3,8
Nacházející se ve stavu samovolného vývoje	1788,2	15,5
Nově ponechaný samovolnému vývoji	794,5	6,9
Pro biodiverzitu	4195,5	36,3
Nepůvodní	3723,4	32,2

Zásady péče o národní park

- V národním parku se nezpracovává plán péče, zpracovává se dokument „Zásady péče o NP“.
- Stanoví se rámcové zásady péče nezbytné pro zachování nebo zlepšení stavu předmětů ochrany NP, postup a způsob naplňování dlouhodobých cílů ochrany NP a jeho poslání.
- Postup upravující přípravu, projednání a schvalování zásad péče o NP je uveden v §38a zákona o ochraně přírody a v §8 vyhlášky 45/2018 Sb.
- Pro schválení zásad péče je zákonem vyžadováno dosažení dohody s Radou NP.

Zásady péče o národní park – hlavní obsah

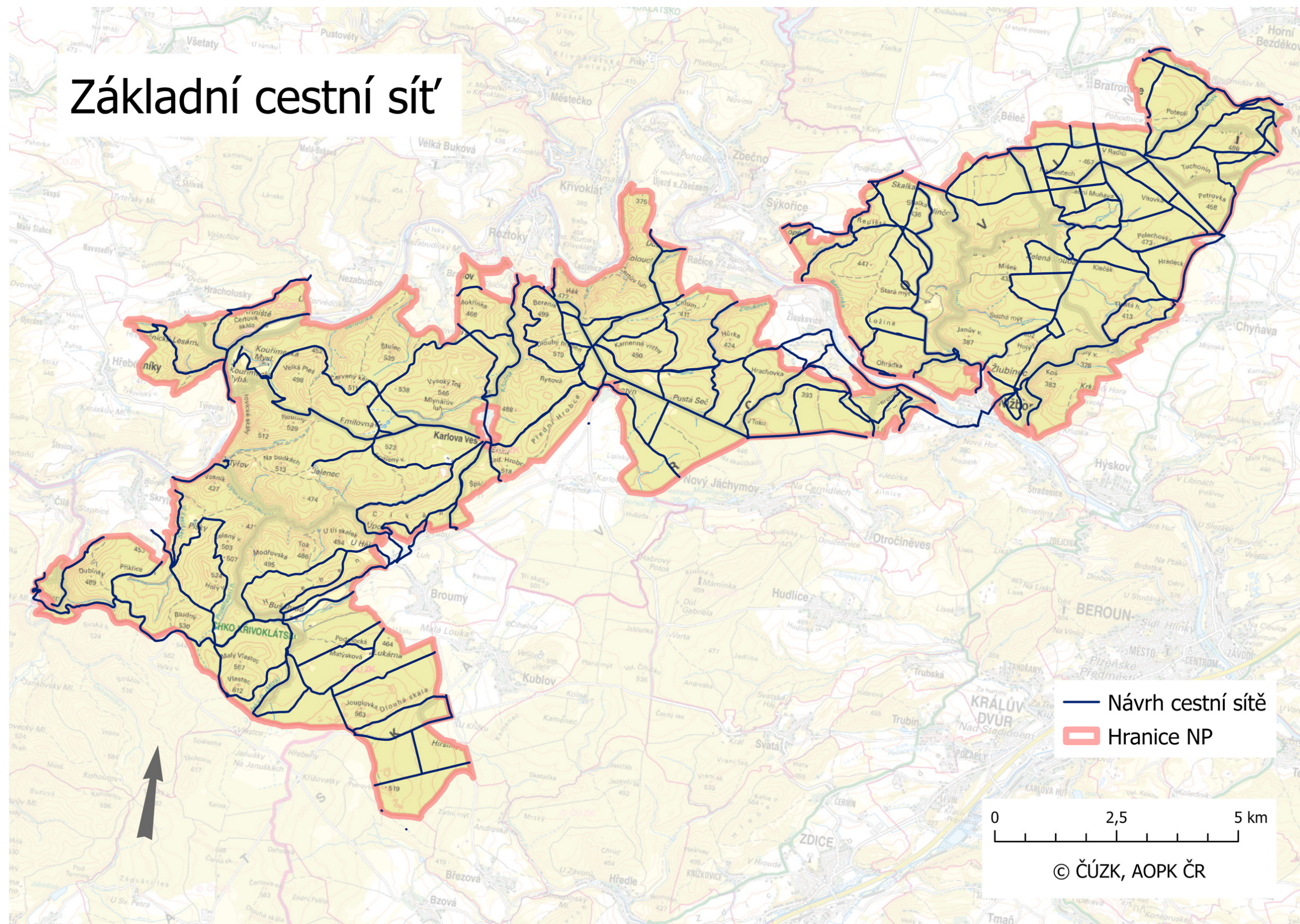
- Charakteristika NP zaměřená na přírodní poměry
- Popis ekosystémů a jejich složek
- Popis rušivých činitelů
- Popis vlivů činnosti člověka
- Základní cestní síť
- Postup naplňování dlouhodobých cílů NP
- Principy péče
- Principy šetrného turistického využívání

Zveřejněný záměr obsahuje základní informace,
které jsou obsahem zpracovaných Zásad péče o NP

Součástí zásad péče o NP je základní cestní síť

	Délka[km]
Cestní síť	220,2

Základní cestní síť

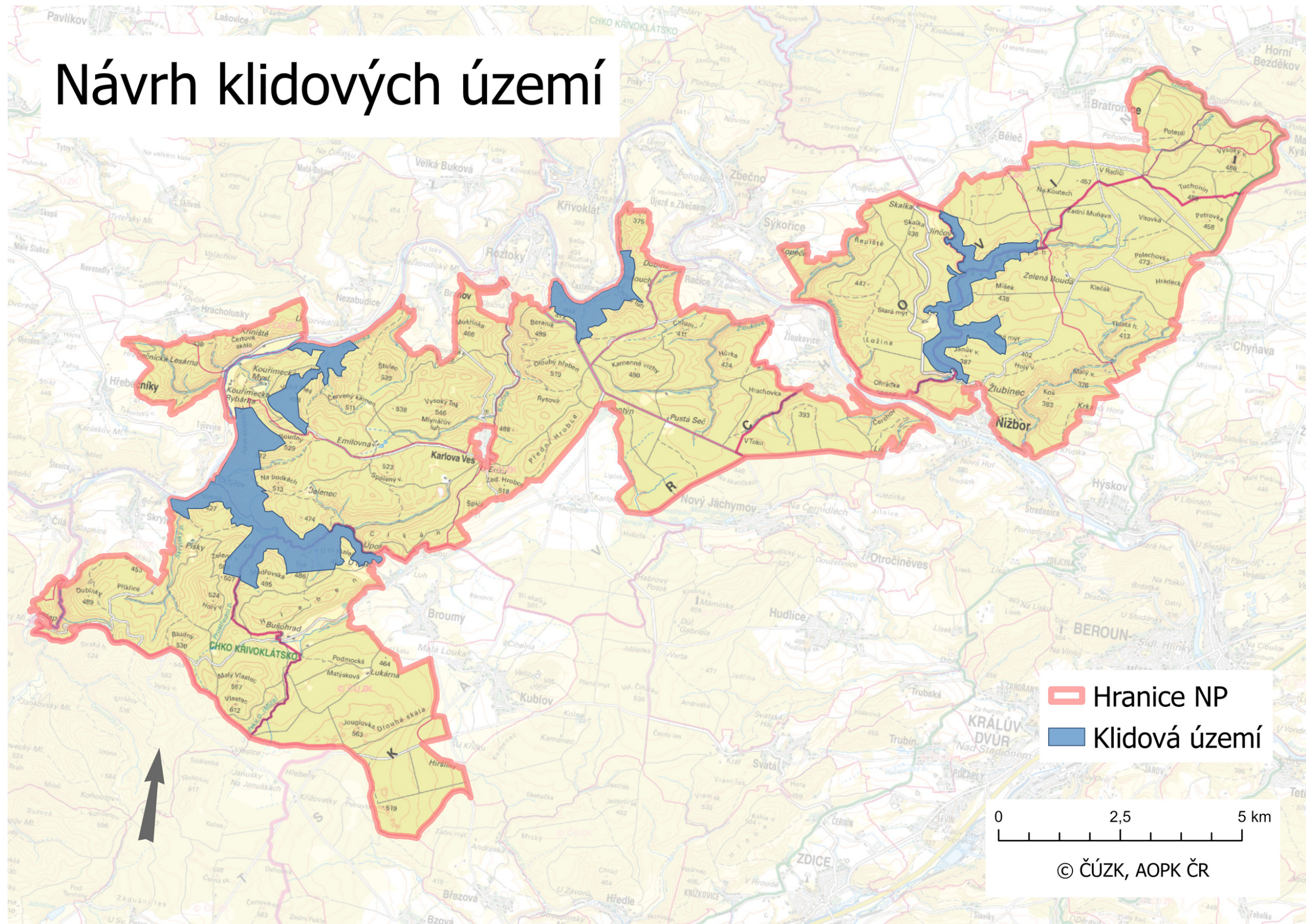

Klidová území, pohyb v národním parku

- Klidová území – potřeba v NP Křivoklátsko není zásadní a proto kopíruje území s dlouhodobým omezením vstupu do přírodních rezervací – v návrhu zůstává totožný rozsah území jako dosud
- Jízdu na kole a koních lze řešit v rámci vymezení dostatečné nabídky míst pro tuto činnost
- Klidová území i vymezení cest pro jízdu na kole a koni se stanoví opatřením obecné povahy a promítnou se do návštěvního řádu NP.
- V procesu vydávání opatření obecné povahy jsou obce účastníky řízení.

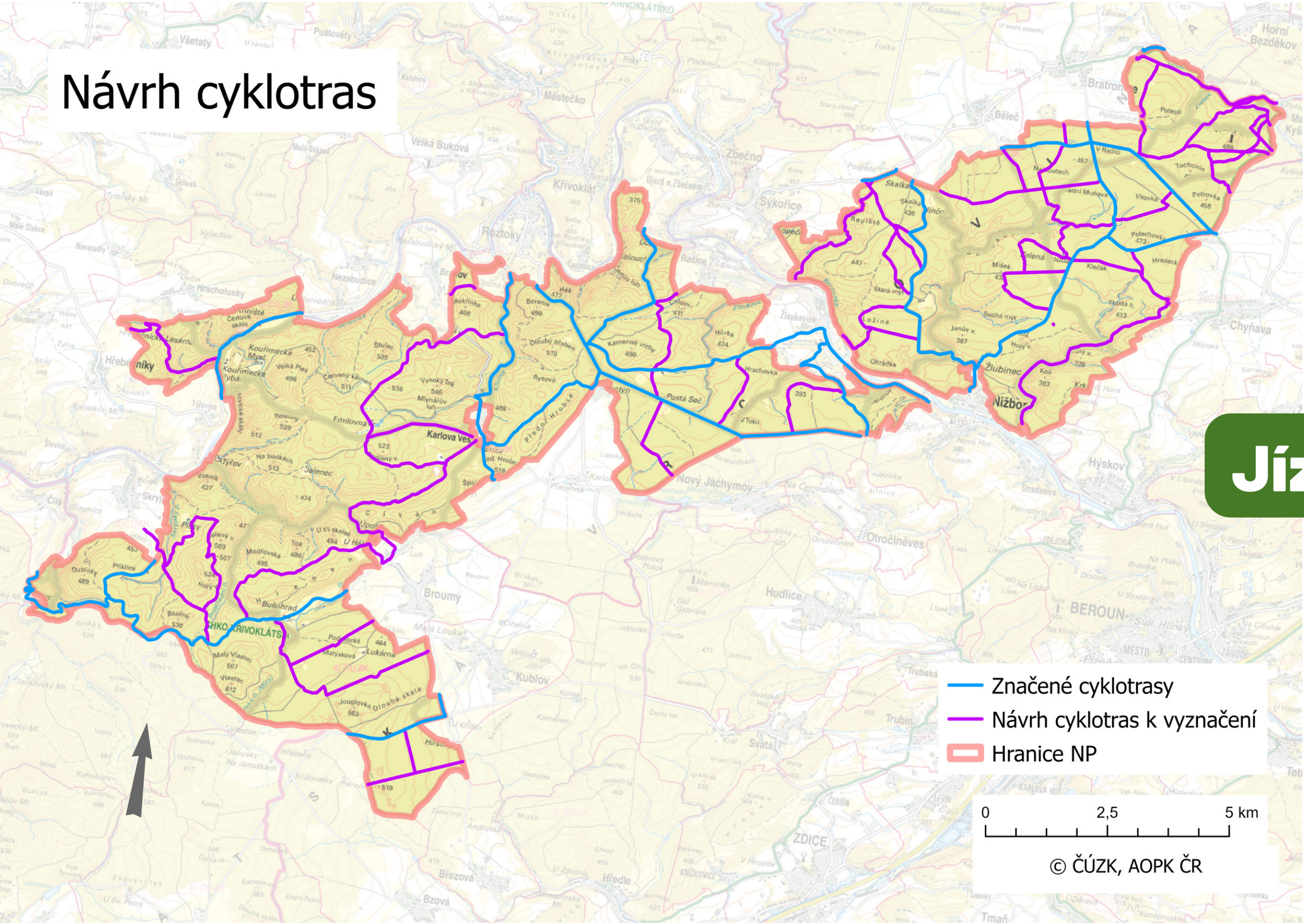
Klidová území

Návrh klidových území

	Plocha [ha]	Rozloha NP [%]
Klidová území	845,2	7,3

Návrh cyklotras

Jízda na kole v NP

Cyklotrasy	Délka [km]
Značené	69,4
Navrhované	86,1

Hlavní zaznamenané obavy veřejnosti

- **V NP a v jeho ochranném pásmu nebude možné provádět stavební práce a využívat majetek jak chtějí vlastníci**

Pro NP Křivoklátsko se nenavrhuje ochranné pásmo, ve vlastním parku se nachází minimum pozemků, které lze využívat pro stavbu. obydlené samoty a rekreační objekty jsou zařazeny pouze z důvodu celistvosti NP a jejich dosavadní užívání bude beze změn

- **Do prvních zón NP nelze vstupovat**

NP nemá první zónu omezující vstupy, takto to platilo do roku 2017

- **V NP už nebudeme smět jezdit na kole a na koni**

bude možno využívat všechny současné značené trasy a je možno vyznačit další trasy a vymezit další cesty, kde nebude zákaz jízdy platit

- **Vyhlášením NP dojde k omezení vlastnických práv, vyvlastnění**

omezení soukromého vlastnictví jsou minimalizována výběrem území (97,6 % v majetku státu), vyvlastnění majetku zřízení NP neumožňuje

- **V NP se nesmí chodit mimo cesty, sbírat houby a lesní plody**

mimo cesty se nesmí jen v klidových zónách, které kopírují dnešní rezervace se zákazem vstupu (7,3 % plochy NP), sběr hub a lesních plodů je povolen

- **Proces přípravy a vyhlášení NP je mocenský, nedemokratický, v rozporu s Listinou základních práv a svobod**

proces je naopak vstřícný k uplatnění všech práv, kdy před samotným předložením zákona do parlamentu probíhá projednání záměru s vlastníky a obcemi, drtivou část vlastní stát

- **Zřízení NP je nedůvodné, postačuje dosavadní ochrana přírody**

z hlediska hlavního cíle, pro který se NP zřizuje, není možno stejného výsledku dosáhnout paralelně s hospodářským využíváním státních lesů. NP efektivně zajistí trvalou existenci přírodních hodnot území, přispěje k udržení a zlepšení stavu biodiverzity. To je dokumentováno na řadě druhů a jejich mizejících stanovišť

KRASEC

*Acmaeodera
degener degener*

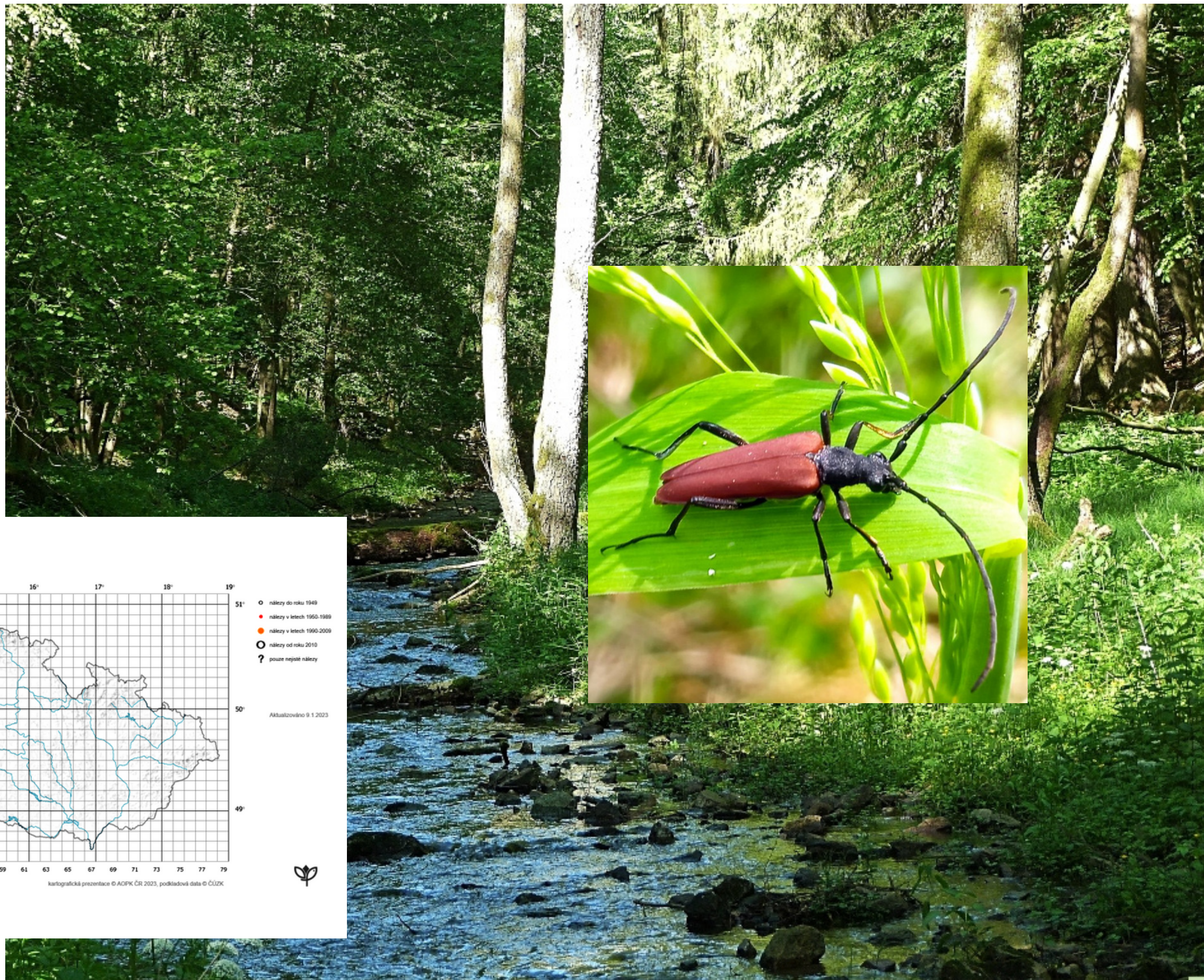
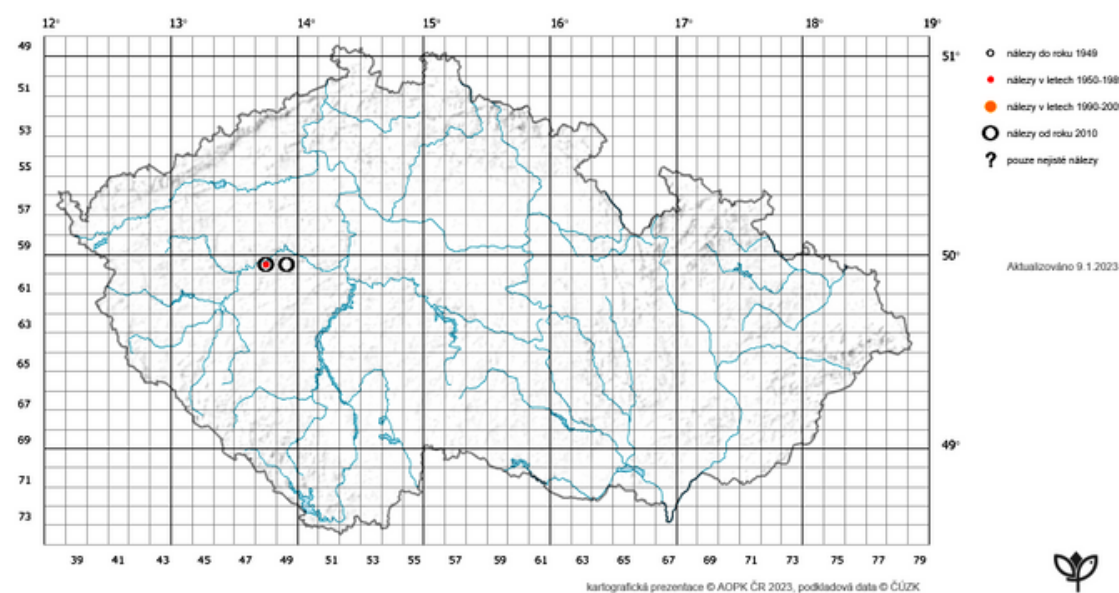
Biodiverzita brouků NPR Týřov

TESAŘÍK

Nivellia sanguinosa

Výskyt druhu *Nivellia sanguinosa* podle záznamů v ND OP

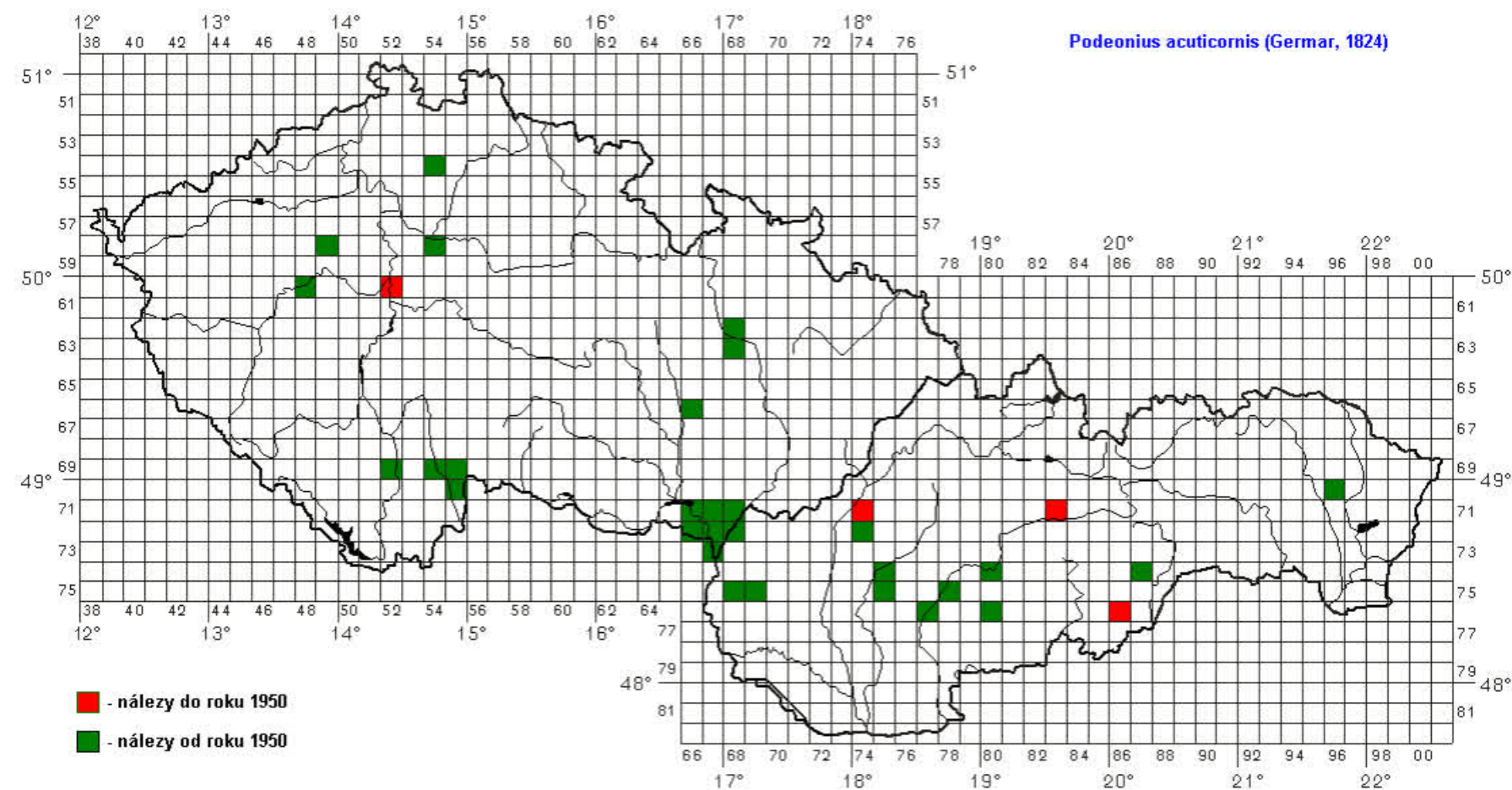
Biodiverzita brouků NPR Týřov

Biodiverzita brouků NPR Týřov

Podeonius acuticornis

KOVAŘÍK

**Měnící se
příroda,
měnící se
biodiverzita**

Hlavní cíle NP a principy péče o NP

Dva hlavní cíle:

- Dosáhnout zachování anebo obnovy přírodních lesních ekosystémů v jejich přirozené dynamice v souvislém, uceleném a plošně významném komplexu lesů s využitím působení přírodních sil
- Ochrana ekosystémů, jejichž vysoká biologická rozmanitost byla a je podmíněna činností člověka

Principy péče

- Umožnit nerušený průběh přírodních procesů současně s prováděním opatření nezbytných k ochraně životů a zdraví osob, ochraně majetku nebo ochraně přírody
- Aktivní opatření na obnovu nebo zachování ekologické stability a biologické rozmanitosti ekosystémů a opatření na obnovu nebo zachování biotopů a populací rostlin a živočichů

Principy péče o NP, příklady opatření

- směřování lesních porostů k cílovému stavu – lesní těžba, podpora přirozeného zmlazení
- ochrana porostů před spárkatou zvěří – oplocenky, individuální ochrana
- management myslivosti
- zásahy proti šíření nepůvodních druhů organismů
- opatření k zajištění bezpečnosti návštěvníků na turistických trasách
- údržba základní cestní sítě, turistických a cyklistických tras

Co veřejnost zajímá v souvislosti s přípravou NP

Kolik bude stát peněz provoz národního parku? Kolik bude mít správa NP zaměstnanců?

- V současnosti státní pozemky na území navrhovaného NP spravují lesní státní podniky svým personálem, ochranu přírody v celé CHKO Křivoklátsko přímo zajišťuje 9 zaměstnanců AOPK ČR s podporou dalších z regionálního pracoviště a ústředí
- Předpokládaný počet zaměstnanců Správy NP je zamýšlen v počtu do 60 míst. Tato místa mohou obsadit lidé pracující dnes na AOPK ČR, Správě CHKO Křivoklátsko a na lesních správách státních podniků.
- Provozní náklady na zaměstnance a s administrativou se nebudou od současné situace významně lišit a orientačně se počítá s 50 mil. Kč

Co veřejnost zajímá v souvislosti s přípravou NP

Kde bude správa NP sídlit a kdo bude ředitel?

- Pro sídlo Správy budou přednostně využity dnešní budovy v majetku státu v některé z obcí při hranicích NP. Ředitel Správy NP je vybírán ve výběrovém řízení, které vypíše ministr životního prostředí až po zřízení Správy národního parku po jeho vyhlášení.

O práci přijdou místní lidé pracující v lesích.

- Národní park vytváří podobné pracovní příležitosti při realizaci péče o les, jako jsou dnes při hospodaření v lese. Liší se jen cíl takové pracovní činnosti. Účast na veřejných zakázkách je v národním parku jednodušší než v rámci státních podniků s celorepublikovou působností.

Co veřejnost zajímá v souvislosti s přípravou NP

Kolik bude stát péče o lesy, přijde stát o zisk z prodeje dřeva?

- Náklady na péči v zájmu ochrany přírody představují vlastní náklady na péči o les a ztráty z hospodářské produkce.
- Vlastní náklady na péči o hospodářský les a o les v národním parku jsou srovnatelné. Již při první fázi dosažení plnohodnotné ochrany přírody na území národního parku by dosáhla újma na hospodaření s.p. cca 45–55 mil. Kč ročně.
- Tato újma by státem musela být kompenzována, pokud lesy zůstanou součástí lesů určených státem k hospodaření.
- Správa NP bude zajišťovat za cca 50 mil. Kč podstatně komplexnější péči o přírodu než jiné srovnatelně finančně náročné modely.

Co veřejnost zajímá v souvislosti s přípravou NP

Jak to bude s myslivostí a rybolovem na území národního parku, kdo bude vykonávat právo myslivosti?

- Myslivecké právo na území národního parku vykonává správa národního parku. Cílem myslivosti je management zvěře zaměřený na zvěř jako součást ekosystému.
- Současné honitby provozované v režii státních podniků nebo pronajímané budou provozovány Správou národního parku
- Pro současné společenstevní honitby zasahující na území národního parku bude zachováno přiřazení státních pozemků k těmto honitbám
- Rybářské právo na území navrhovaného NP nevytváří možnost vytvoření samostatného revíru, který by mohl sloužit k naplnění cílů. Proto současné rybářské revíry zůstanou zachovány, stejně jako způsob jejich využívání

Jak obce spravují vlastní území v NP

- Samospráva území obce je zachována.
- Zákon předpokládá zřízení Rady NP.
- Rada NP umožňuje aktivní zapojení všem samosprávám – jejich zástupci jsou neopominutelnými členy.
- Rada NP jedná konsenzuálně – cílem je dosažení dohody v hlavních postupech při řízení a směřování NP.
- Pro obce s územím v NP existuje dotační titul SFŽP k podpoře projektů, které tam pomohou zlepšit život a vyrovnat se i s případnou větší návštěvností.

Program podpory obcí v národních parcích

- Výzva pro obce v regionech NP byla ze strany SFŽP vypsána poprvé v roce 2010, poté opakovaně v letech 2013, 2014 a 2015
- Po roce 2015 výzvy součástí Národního programu Životní prostředí
- Postupně roste alokace z 50 milionů na 200 milionů s plánem dalšího navyšování

Výzva	Podpora celkem	Počet žádostí
15/2017 - Podpora obcí v národních parcích	77 416 320 Kč	76
9/2018 - Podpora obcí v národních parcích	145 162 645 Kč	76
8/2019 - Podpora obcí v národních parcích	112 948 853 Kč	48
5/2020 - Podpora obcí v národních parcích	91 381 541 Kč	57
6/2021 - Podpora obcí v národních parcích	194 827 648 Kč	113
9/2022 - Podpora obcí v národních parcích	ALOKACE 200 000 000 Kč	Výzva běží do 31.7.2023
CELKEM	508 788 154 Kč	370

Program podpory obcí v národních parcích

Podporovaná aktivita	Mnimální výše podpory na jeden projekt	Maximální výše podpory na jeden projekt
5.5.A Podpora v oblasti infrastruktury a vybavenosti obcí	200 tis. Kč	5 mil. Kč
5.5.C Podpora zpracování rozvojových dokumentů, studií a projektové přípravy	100 tis. Kč	1 mil. Kč
5.5.D Podpora informačních center orientovaných na národní parky	200 tis. Kč	2 mil. Kč
5.5.E Podpora programů vzdělávání a osvěty v oblastech životního prostředí	200 tis. Kč	2 mil. Kč
5.5.F Kofinancování projektů financovaných z EU prostředků (OPŽP, NPO, Modernizační fond)	dle dotačního titulu	dle dotačního titulu

Výše příspěvku

Výše podpory na jeden projekt: 100 000 – 5 000 000 Kč

Maximální míra podpory na jeden projekt činí 85 % z celkových způsobilých výdajů, vyjma podporované aktivity 5.5.F.

Maximální výše podpory poskytnutá jednomu žadateli činí 6 mil. Kč., vyjma podporované aktivity 5.5.F.

Ukázka realizovaných projektů podpory obcí v NP

Dobrá Voda: Oprava komunikace

Oprava místních komunikací v délce 348 m v části obce Dobrá Voda směrem na Babylon zajistí bezpečné a udržitelné putování pro pěší i cykloturisty.

Příjemce podpory: město Hartmanice

Celkové způsobilé výdaje
1 146 903 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
974 868 Kč

Ukázka realizovaných projektů podpory obcí v NP

Janské Lázně: Lampy ve dvou ulicích

Rekonstrukce veřejného osvětlení v Janských Lázních přinesla do ulice Rekreační a Lyžařská nové veřejné osvětlení. Nově tam svítí pětadvacet moderních svítidel a obec uspoří energii ve výši 5,99 MWh za rok.

Příjemce podpory město: Janské Lázně

Celkové způsobilé výdaje: 2 157 373 Kč

Dotace ze SFŽP ČR: 1 727 115 Kč

Ukázka realizovaných projektů podpory obcí v NP

Janov: Odpočinková zastavení

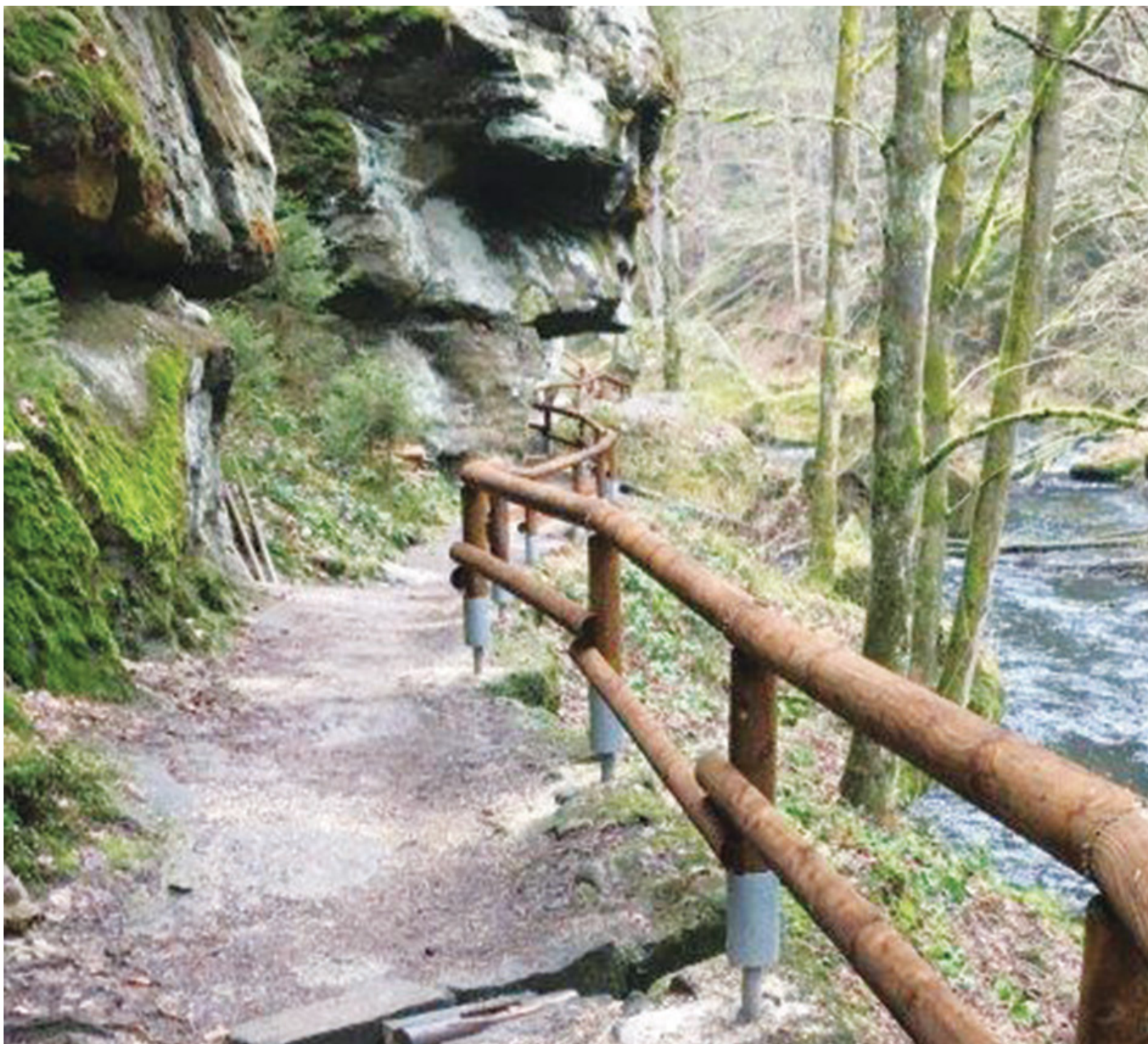
V Janově na Děčínsku vzniklo šest nových odpočinkových zastavení, které jsou osazeny lavičkami a odpadkovými koši. U každého z míst najdou návštěvníci informativní tabule s údaji o historii vázané k danému místu.

Příjemce podpory: obec Janov

Celkové způsobilé výdaje: 916 354 Kč

Dotace ze SFŽP ČR: 778 901 Kč

Ukázka realizovaných projektů podpory obcí v NP

Hřensko: Oprava zábradlí v soutěsce

V Hřensku nechali opravit zábradlí podél stezky v Edmundově soutěsce v národním parku České Švýcarsko v délce 512 m. Změna spočívala v odstranění stávajícího kovového a poškozeného zábradlí a v instalaci nového zábradlí z dřevěné frézované tyčoviny.

Příjemce podpory: obec Hřensko

Celkové způsobilé výdaje: 2 214 735 Kč

Dotace ze SFŽP ČR: 1 882 525 Kč